

Sammanställning dialogmöte Röbbäck

Tillhör översiktsplan Umeå kommun- fördjupning för Röbbäck

”Röbäck- Stad möter slätt möter by möter skog”

Deltagare från Umeå kommun i Röbäck 2014 10 05

Pernilla Helmersson och Annika Myrén- Övergripande planering,
Anders Aubry- Detaljplanering,
Linda Gustafsson- Strategisk utveckling,
Frida Bergström, Magnus Lingegård och Sara Hedlund- Gator och parker.

Dialog

Söndagen den 5 oktober 2014 bjöd Umeå kommun in till ett ”drop-in möte” inom ramen för den pågående planeringen för Röbbäck. Träffen hölls i Linneaskolans matsal mellan 14.00- 18.00. Inbjudan hade skickats ut per mail till olika organisationer och nätverk med intressen i Röbbäck. Annonsering hade också skett i Västerbottens Kuriren, Västerbottens Folkblad, Totalt Umeå samt Umeå tidning vid olika tillfällen under veckan innan mötet. Annonsering har varit uppsatta på skolan, förskolor samt på ICAs anslagstavla. Mötet publicerades som nyhet på kommunens webb och Facebook-sida och exponerades via projektsidan www.umea.se/roback

Stor uppslutning och stort engagemang

Mötet upplevdes välbesökt med 165 registrerade besökare i en jämn fördelning av män och kvinnor. Det var en jämn ström av besökare under hela eftermiddagen om än mest intensiv mellan 14.00 och 17.00. Röbbäcksbor och tjänstepersoner från Umeå kommun förde diskussioner om värden i Röbbäck med underlagsmaterial som beslutad planavgränsning och direktiv, och utifrån kartmaterial över infrastruktur, natur- och kulturvärden m.m.

Sociotopkarta som underlag för grönplanering

Vid sidan av de öppna diskussionerna och tillfälle att märka ut bra, dåliga samt favoritplatser på karta, gavs möjlighet att fylla i enkät med frågeställningar om Röbbäcks utemiljö. En mycket stor del av besökarna valde att delta. Enkäten blir ett underlag för en så kallad sociotopkarta som visar hur man rör sig och upplever sin utemiljö. Insamlingen av enkäter fortsätter via webbformulär på kommunens projektsida fram till sista november 2014 och har skickats ut till särskilda målgrupper för ett bredare deltagande.

Bybors kunskap i ett tidigt skede för ett bättre underlag för planeringen

Ambitionen med att påbörja en tidig dialog syftar till att ta tillvara medborgarnas kunskap och fånga viktiga frågeställningar redan innan den formella samrådsprocessen, och före alla ställningstagande är gjorda. Detta kan i slutändan ge en bättre kvalitet i beslutsunderlaget.

Mötet hölls i Linneaskolans matsal.

Behovet av cykelvägar lyftes av många.

Medborgardialog och delaktighet

Beroende på vilken typ av dialog som hålls, hur den annonseras och vilka som når, samt exempelvis vilken dag, tid och plats den förläggs till- påverkar vilka som deltar. Sprids information exempelvis genom föreningar ges naturligt en överblick av personer som är föreningsaktiva. Aktiva personer har i regel vana att uttrycka sin åsikt och kunskap om hur man påverkar, är oftare svenskfödda, äldre, ekonomiskt starka och har högre utbildning.

Dialogen i Röbbäck gör inget anspråk på att ge en hel bild av vad Röbbäcksbor tycker. Dialogen kan bidra med några bilder av vilka synpunkter, behov och förväntningar som finns för planeringen av framtidens Röbbäck och vi får en bild av vad de som deltog på mötet tycker är viktigt.

Det blir viktigt att fundera hur medborgardialogen kan utvecklas och hur vi fångar de grupper som inte var representerade på mötet som funktionshindrande, boende på äldreboende m.fl. Till exempel fångade inte dialogmötet den grupp unga tjejer som utmärkt sig i Umeå kommuns enkät UNGA 14, och som upplever otrygghet i Röbbäcks offentliga rum. Det blir därför viktigt att vi använder oss av de underlag som finns på Umeå kommun kring exempelvis hur unga upplever att röra sig i sin stadsdel och den kunskap som finns kring medborgardialog och hur det finns olika typer av hinder för att delta i den här typen av dialog. Dessa är både praktiska men också innefattar kunskap om att det finns grupper som upplever sina åsikter som legitima och de som inte gör det.

Hela 91 röbbäcksbor valde att delta i en enkät om upplevelser av sin närmiljö och exempelvis utbud av rekreativmiljöer, vilka kvaliteter och platser man uppskattar eller saknar.

Många äldre och barnfamiljer som besökare

Vid dialogen i Röbbäck deltog framförallt äldre samt barnfamiljer medan exempelvis antalet ungdomar och unga vuxna var få. Ett intryck är många besökande familjer tagit ett aktivt beslut att flytta till Röbbäck och att därför man har en stor vilja att engagera sig i byns utveckling. Överlag gavs bilden att många aktiva personer valt att delta vid mötet vilket och utifrån de som besökte mötet, ges en bild av en väldigt homogen by.

Stor vilja bland barnen att delta.

De små barnen som deltog visade tydligt att de vill vara delaktiga. De valde framförallt att peka ut favoritplatser i delar av skogen och egna lekplatser nära sitt hem.

Vem för fram vems och vilka synpunkter?

Några mönster noterades gällande vem som för fram vems synpunkter, om man för fram individuella eller kollektiva, egna eller andras och vem som för talan för de grupper som inte för sin egen talan. Kvinnor som besökte dialogmötet förde oftare än män fram synpunkter kring trafiksäkerhet, farliga korsningar m.m. Kvinnor förde dessutom oftare än män fram synpunkter som berörde barnen, mer än dem själva. Sammanfattningsvis lyfte många vardagslivets problem såsom övergångsställen, snöröjning, parkering, gång- och cykelvägar och inte alltid visioner om hur Röbbäck kan eller ska utvecklas. Men i detta blir det viktigt att komma ihåg att vardagslivet inte utgör en sekundär eller underordnad funktion. Att införliva vardagserfarenheter av omsorg och arbetsliv, till en översiktlig nivå, kan bli medel att stärka kvinnors autonomi. Det är därför en fråga i den översiktliga planeringen och kan bli ett bidrag till målet att jämställdhet ska genomsyra planeringen.

Astrid Johansson hade många idéer om hur Röbbäck borde vara i framtiden och gjorde en fin illustration. Hennes önskemål handlade till exempel om en sjö och sommarcafé vid Glödhetta.

Sammanställning av dialogdiskussioner och enkätsvar

Trafiken- den klart mest engagerande frågan

De överlägset flesta synpunkterna som framkom under mötet både i enkäterna och i diskussionerna handlade om att trafiken. Trafiksituationen i Röbbäck upplevs problematisk och påverkar trygghetskänslan, val av transportmedel, bullernivån i byn samt trängsel vid ICA, skolorna och Röbbäcks IP. Trots att många framhäver närheten till staden, affären, skolan, Röbbäcks IP och slätten blir många av de kortare resorna bilburna. Det finns en önskan att cykla men än så länge vågar sig inte cyklisterna ut på vägarna.

Gång- och cykelvägar

Riksvägen saknar gång- och cykelväg och vägren. Den tunga trafiken och hastigheten skapar tillsammans en otrygg miljö längs med denna vägsträcka. Behovet av att röra sig från södra Röbbäck berör såväl barn som vuxna. Det handlar ofta om korta avstånd som fram och tillbaka mellan skolan och hemmet, till affären, till Röbbäcks idrottsplats och friluftsområdet. Man har oro för barn som ska till skolan, barn som är ute själva och då barn och vuxna ska färdas till och från förskola. Man upplever mycket och snabb trafik.

Önskemål om en ordentlig cykelväg som löper längs med hela Skravelsjövägen påtalas gång på gång. Ett väl utvecklat gc- väg nät är ett tydligt behov som framgår både i enkäten och i samtalen. Det är bybornas i särklass största önskan på frågan vad de saknar i sin närmiljö.

Längs med gamla Skravelsjövägen finns dock en cykelväg. Problemet där är en komplicerad trafiklösning utanför affären där fotgängare och cyklister måste passera Skravelsjövägen två gånger. Rusningstid i kombination med att bilister har svårt att hålla hastigheten skapar detta en osäker plats och istället för att vara en utsatt fotgängare eller cyklist väljer Röbbäcksborna istället att ta bilen.

En person lyfter att brist på övergångsställen inne i byn försvårar kopplingar mellan bostadsområde och förskola/skola. En annan påtalar att trafiksituationen vid skolan på morgonen är svår då många lämnar barnen med bil.

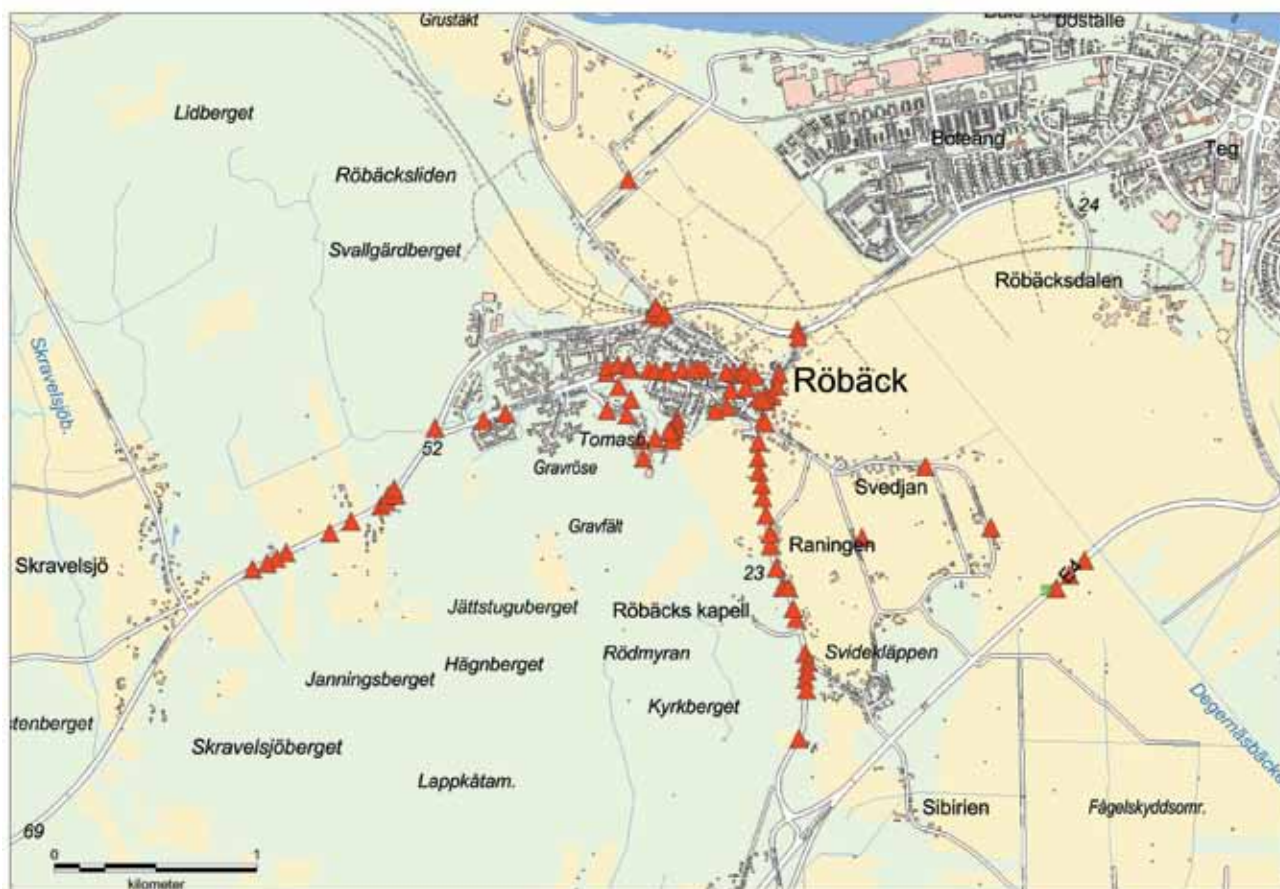
Det finns en del informella vägar och önskemål lyfts om att en cykelväg bör förläggas längs skogskanten/brynet söder om idrottsplatsen. Många använder sig redan idag av denna informella väg. Önskingar finns också om en gång- och cykelbana vid vägen mot Umåker. Ytterligare ett lämpligt läge för en möjlig cykelväg pekas ut vid över slätten till Röbbäcksdalen; *"Många använder denna väg på sommaren, men vintertid är det tyvärr inte möjligt"*. En person tycker att gång- och cykelvägar in till stan borde flyttas längre från bilväg för en trevligare cykelupplevelse. En annan säger; *"Prioritera gc-vägar"*.

Situationen vid Elofssonhallen

Vidare lämnades en rad synpunkter kring trafiksituationen vid Elofssonhallen. Här möts bilar och cyklister och trycket är stort under helger. Det finns ett stup vid cykelbanan vilket ger oro för olyckor. Önskemål om räcke lyfts för denna plats. Andra idéer är att en väg bör anläggas från skolan/idrottsplatsen mot Riksvägen liksom att man bör bygga ut möjligheterna för idrott vid Linblomman. En person påpekar att skyltningen är dålig vid Elofssonhallen och berättar att många använder småvägarna i gamla Röbbäck samt GC-vägen eftersom de inte hittat eller orkar åka runt. Ett problem är att många låter bilen stå på tomgång vid Rödmyrvägen/Håkabäcksvägen för att lämna barn till skola eller idrottsplats.

Övriga synpunkter

En person berättar att boende öster om Travbanevägen är väldigt aktiva inom travsporten och att det vore bra med en direkt förbindelse i form av väg till Umåker. Belysningen upplevs dålig längs södra Röbbäcksvägen liksom vid Svidjevägen. En annan ide är att en bussförbindelse bör gå i slinga till IKEA söder längs Riksvägen, längs E4 till IKEA, därefter Teg och åter till Röbbäck via Riksvägen förbi Böleäng.

Dåliga/problematiske platser, illustrerad med röd triangel.

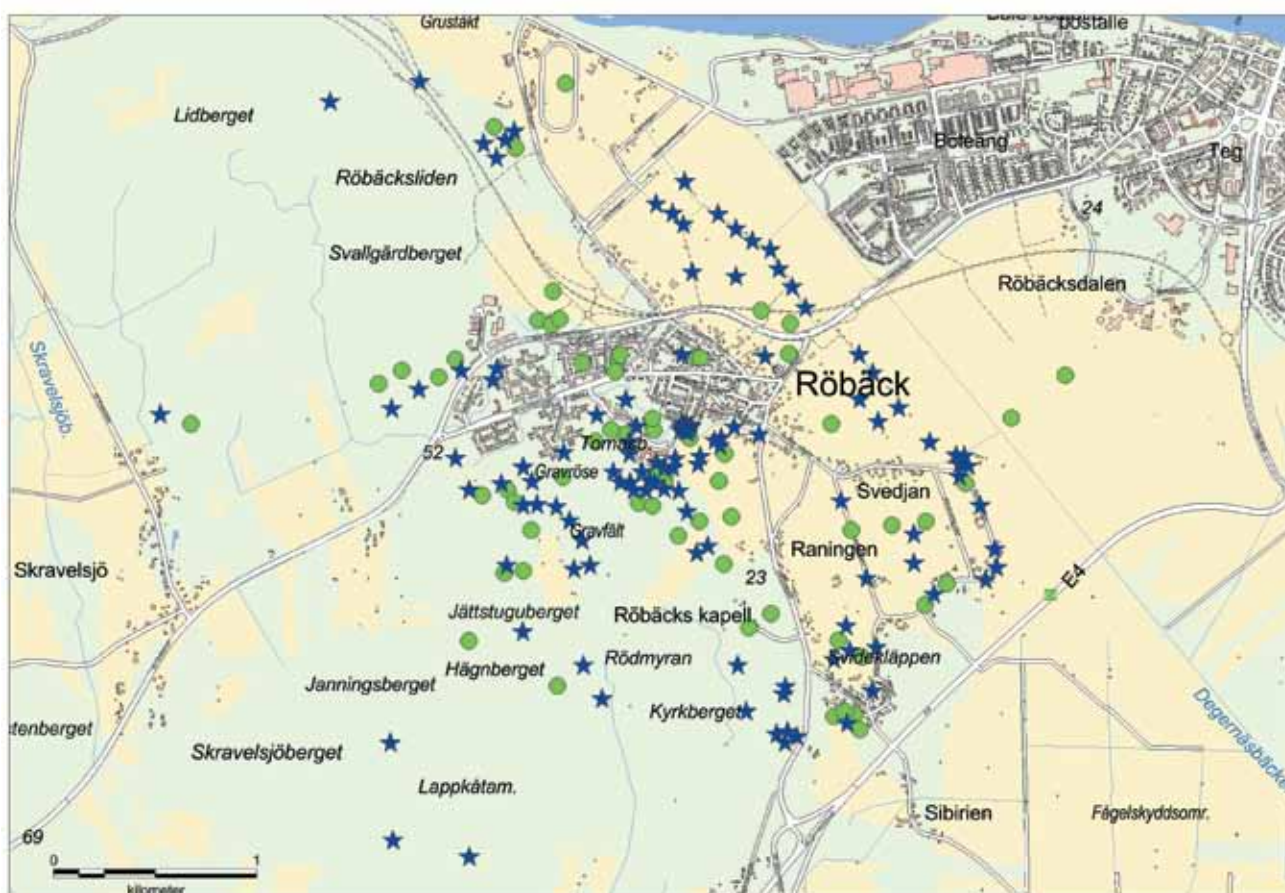
Rekreation

Frekvent nyttjande

Slutsatser från enkäten är att rekreation är en stor del av människors vardag. Det promeneras i större utsträckning i skogen än i byn. Oberoende avstånd besöker större andelen av Röbbäcksborna rekreationsområdena flera gånger i veckan eller dagligen. *”Friluftsområdena är en anledning till att jag flyttade till Röbbäck”*, berättar en person. Elofssonhallen och skogen i närheten ses som ett viktigt område för organiserad och icke organiserad fritid. Överlag används många vägar och stigar runt i Röbbäck som används för promenader, löpning osv.

”Skogarna är så stora att man tror att man går vilse, men man gör aldrig det för att det är så fina vägar”.

Synpunkter som lämnas i samtalen är att elljusspårerna söder om Röbbäck borde förlängas; *”det finns inga på södersidan”*. Någon tycker att spårerna borde prepareras mer än en gång per vecka då detta göra dagligen för Nydala och Gammlia. Det finns allmänt ett behov att skidspårerna fixas till och röjs, menar en person. En idé är att knyta samman de två skidområdena Röbbäcksliden och Röbbäcksskogen. En person berättar; *”Röbbäck och Umåker är de bästa områdena för mountainbike”*. En annan uttrycker; *”Bevara alla natur- och kulturvärden”*.

Favoritplatser, illustrerad med blå stjärna och bra platser markerad med grön cirkel

En person lyfter att arbetet som påbörjats med teknikbacke för längdskidor, lek pulka m.m. behöver slutföras och ström fixas. En annan funderar kring om det påbörjade utegymet kan utvecklas. Här finns många barn och scouter på vardagskvällarna. En person lyfter att den enskilda vägen Svidjevägen nyttjas frekvent av unga, exempelvis från 4H-gården, för ridning promenad etcetera. De går ofta två och två då belysning saknas eftersom samfälligheten inte har råd med belysning. Därtill nyttjar många bilister Svidjevägen istället för Riksvägen trots att den är privat och smal.

Lekplats vid Håkabäcksvägen

Det framkom önskemål om att bevara lekplatsen vid Håkabäcksvägen. Detta ämne präglade både i diskussionerna och i enkäterna. Lekplatsen beskrivs som en välanvänd lekplats och mötesplats för barn i olika åldrar. Den gröna friytan som finns i närheten uppskattas för spontana och fria lekar och anges som en favoritplats. Den används även av dagmammor, berättar en person.

Identitet och bykänsla

Lantlighet, bykänslan och naturen

Utifrån enkätsvaren ges bilden av att Lantligheten är en central identitetskapare för Röbbäck. Vyerna, djurhållningen, det aktiva jordbruket och fågellivet är några värdefulla egenskaper som slätten för med sig. En annan identitetskapare är bykänslan. Skalan på bebyggelsen, det gamla och nya, bekantskapen och lugnet är karaktäriserande för Röbbäck. En tredje bidragande egenskap till Röbbäcks identitet är naturen och de rekreationsmöjligheter som tillkommer.

Lantligheten, bykänslan och naturen är alla estetiskt vackra inslag som tillsammans bildar en harmonisk livsmiljö som får människor att trivas. Dessa identitetsskapare bekräftas av bybornas favoritplatser. På första plats kommer skogarna (skogen vid travet och skogen vid Röbbäcks IP), andra plats slätten, tredje plats Svidjan som ligger intill slätten.

Även i samtalen nämndes bykänslan av många som viktig och uppskattat är att man hälsar på varandra i byn. Någon nämner att Röbbäcks karaktär består av ljuset, slätten och flera nämner vikten av att bevara det öppna. Ett par ser den gamla bebyggelsen med gårdarna som kärnan i karaktären.

”I Röbbäck finns allt man kan önska. Utom en sjö, det är det enda”.

Röbäck i framtiden

Utifrån enkätmaterial framkommer att man ser det som centralt att bevara den lantliga bykaraktern med närhet till skog och rekreation när Röbäck ska utvecklas. Det är de främsta egenskaper som gör Röbäck unikt enligt Röbäcksborna själva.

I förslagen på förbättringar ges önskemål om kvalitativa och rekreativa lekplatser och motionsspår, gång- och cykelbanor, en mötesplats i byn, den ideella hästföreningen önskar en plats för dem att vara på, sammanhängande skidspår mellan skogarna, en ny väg från Riksvägen till Röbäcks IP för dem som bor i södra Röbäck.

Någon annan lyfte nödvändigheten att man diskuterar kulturen, livskvalitet och sociala värden och menar att man måste ge akt på de sociala spänningar som kan uppstå när Röbäck ska växa. Några lyfter behovet av olika mötesplatser. Exempelvis saknas detta för unga.

Framtida bebyggelse

När det gäller framtida bebyggelse uttrycker många att de inte vill ha mera bebyggelse på slätten. Exempel på kommentarer är; *"Slätten har redan naggats nog i kanten"*. *"Bebyggelse här kan äventyra jordbruket"*, *"Bibehåll en lantlig miljö med hästar och jordbruk"* och *"Ingen bebyggelse på jordbruksmark och Natura 2000"*.

Några tycker däremot att man kan bygga i randen av slätten, i skogen. *"Bebyggelse här borde kunna knyta ihop byn med bebyggelsen på Svidjan på ett bra sätt"*.

En markägare lämnar synpunkter att plangränsen bör flyttas och att bebyggelse bör möjliggöras i ett läge mellan travet och älven. En annan markägare anser att bebyggelse kan tillkomma i förlängningen av Röbäck på södra sidan av Skravelsjövägen. Ett par personer understryker vikten av blandning på flera sätt. *"Gärna hyresrätter blandat med de gamla gårdarna"* och *"att mixa nytt och gammalt är inget problem- tvärtom"*, säger man.

Plats för förskolor, och mötesplatser, odling och hästar

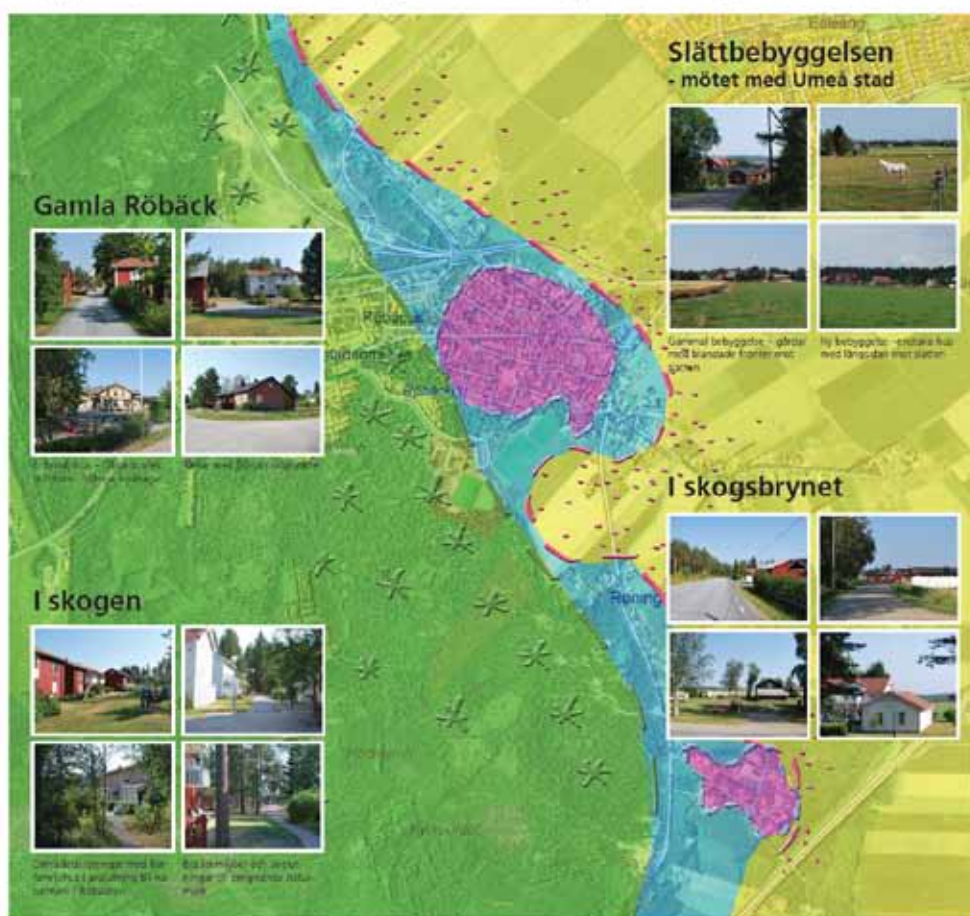
Andra synpunkter är att det borde vara mer förskolor i anslutning till idrottsanläggningen och skolan så befintliga lokaler och anläggningar kan samnyttjas. En annan idé om läge för placering av förskoletomt föreslås i höjd med Svidjan på västra sidan om Riksvägen. En annan säger; "Förskoletomter väster om Raningen behövs".

Ett par anser inte att man inte bara ska planlägga för bostäder utan att man ska beakta möjligheter till odling, småskaligt jordbruk. *Möjligheten med självplock borde utvecklas på Röbbäck likt vid Älvåkern på Backen*".

Några deltagare ifrågasätter att Umeå kommun vill förtäta Röbbäck samtidigt som det i dagsläget inte finns planering för förskoleplatser och ställer sig frågande till hur servicen ska planeras.

Några personer med hästintresse berättar att det nyligen startats en ryttarförening som alternativ till Södra Umeå ryttarförening som man upplever har ett för starkt fokus på tävling. I dagsläget saknar föreningen en paddock.

Avsaknad av mötesplatser lyfts av några. Man efterlyser ett "hängställe" för ungdomar, och sätter äventyrslekplats, sommarcafé samt en sjö på önskelistan.

I Röbbäck finns olika bebyggelsetyper och drygt 2200 personer bor i Röbbäcks by, ytterligare 280 i området Svidjan. Knappt 50 personer bor i området längs travbanevägen.

Så vad händer nu?

Planeringen av en stad är en process i flera steg. Tillfällena där du som medborgare kan vara med och påverka är flera. Översiktsplanen fyller tre viktiga funktioner. Den ska fungera som en vision för den framtida utvecklingen av mark- och vattenanvändningen, ligga till grund för detaljplanering och bygglov samt vara ett instrument för dialogen mellan kommunen och staten avseende allmänna intressen.

Här är vi nu!

Program/dialogskede

I detta skede finns ännu inget färdigt planförslag att ta ställning till. Vi samlar in olika typer av underlag inför ett första planförslag. Dina synpunkter är viktiga i detta skede och utgör ett underlag i arbetet med att ta fram en samrådshandling.

Samråd

Här finns ett första planförslag att tycka till om. Allmänheten och berörda remissinstanser har här möjlighet att lämna synpunkter.

Utställning

Till utställning har inkomna synpunkter arbetats in och synpunkter bemöts i en samrådsredogörelse. Utställningshandlingen är det reviderade planförslaget som ställs ut i minst två månader.

Antagande

I antagandehandlingen har synpunkter som lämnats in under utställningen arbetats in och bemötts. Kommunfullmäktige antar översiktsplanen. Planen vinner därefter laga kraft tre veckor efter överklagandetiden gått ut. Alla medborgare har rätt att överklaga men man kan bara överklaga en eventuell fel i den formella hanteringen, inte innehållet.

Nästa steg för arbetet med Röbbäck?

I det inledande skedet av planarbetet samlar vi in olika typer av underlag som en nulägesbeskrivning. Förutom dialog med allmänhet som boende i Röbbäck förs dialog med Länsstyrelsen, olika kommunala verksamheter och bolag såsom skolan, UMEVA. Även träffar med olika nätverk har skett och kommer ske såsom LRF, Hembygdsförningen, Umåker med flera.

Därefter tas ett första förslag till framtida markanvändning fram. Avstämningar kommer att löpande ske med Näringslivs- och planeringsutskottet. Nästa tillfälle för en medborgardialog kommer att ske under samrådsskedet då det finns ett planförslag att tycka till om. Samråd är planerat att ske under 2015.

Projektet kan följas via kommunens webb www.umea.se/roback